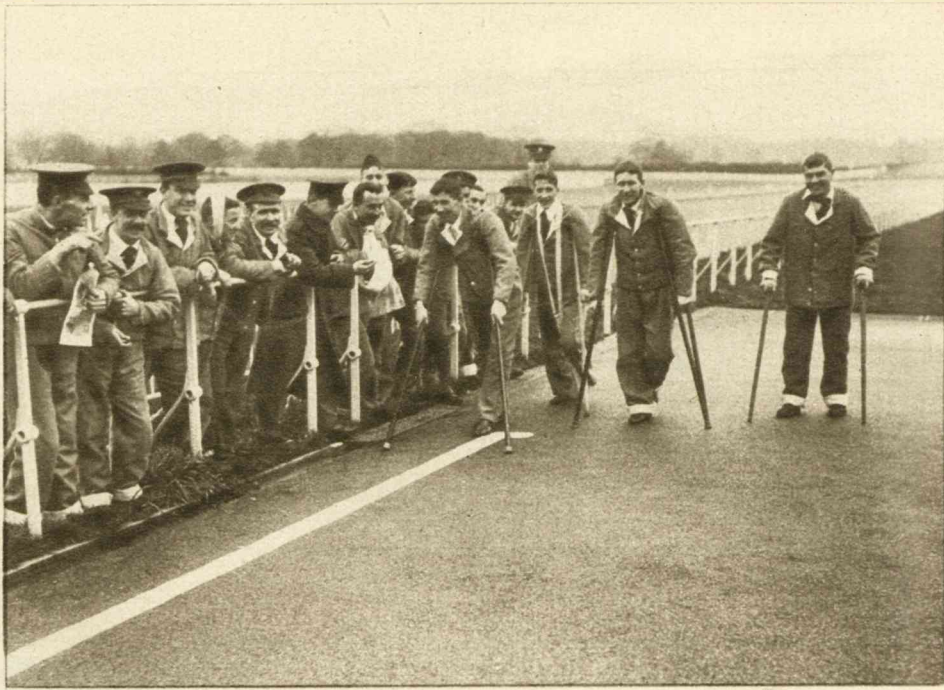

FRANSCHESOLDATEN.
die, na van hun wonden hersteld te zijn, tuinbouwonderricht ontvangen.

SPORT ALTIJD EN OVERAL.
Een wedstrijd in het kruik-loopen in een Engelsch herstellingskamp.

DE ZORG VOOR DE HERSTELLENDEN.

Ons land heeft ook van naderbij de ellende van den oorlog gezien, niet alleen door de vele Belgische vluchtelingen, doch ook nu kortelings weer in die twee groepen zwaargewonden, welke tegen elkaar werden uitgewisseld en onze grenzen passeerden.

Wanneer men ooggetuigen spreekt, die deze mannen zagen voorbijgaan en hun mededeelingen hoort, dan breekt het hart. Krachtige, jonge kerels, in den vollen bloei van het leven, bewust tot invaliden gemaakt, nu zwakkelingen, zichzelf en anderen tot last. Die huiswaartstrekken, vroolijk in de verwachting hun verwanten en hun woning weer te kunnen terugzien, doch naar lichaam gebroken, behoorden tot de meest gehavenden. Doch behalve deze mannen, wier aantal niet gering is, zijn er nog duizenden en duizenden, waarvan het bestaan na den oorlog ernstig bedreigd is, indien niet tijdig de maatregelen genomen worden, welke hun terugkeer in de maatschappij der werkers helpen bevorderen. In dezen oorlog is de „panache", de pluim van roem en glorie, zooal niet geheel en al verdwenen, dan toch heel erg in waarde verminderd. Wij beleven een tijd, waarin de harde waarheid der economische toestanden en verhoudingen den hoofdtoneel aangeeft en fanfares van voorheen haar glans verloren.

En wij houden er rekening mee.

't Is een gelukkig verschijnsel, dat die tijdige maatregelen in de verschillende strijdende landen alreeds genomen werden.

't Voornaamste is, dat zooveel doenlijk de oude krachten weer worden teruggevonden en dus de „beschadiging" (om het nu maar eens heel zakelijk uit te drukken), weinig hinderlijk blijft.

De krijgsgod laat zijn priesters er op letten of het

BEVROREN LEDEMATEN
worden door gymnastiek weer tot den normalen toestand teruggebracht.

geschonden materiaal voor zijn dienst nog op te lappen is, de handelsgod krijgt het restant om er revue over te houden, pikt het bruikbare uit en zet zijn vertegenwoordigers aan het werk.

Dat alles gebeurt natuurlijk door die priesters en vertegenwoordigers met de grootste liefde en toewijding. Wij schreven de harde waarheid, zoo onomwikkeld mogelijk neer, doch de patiënt merkt niet zoo hard, welk resultaat beoogd wordt; hem omgeven de liefde en de toewijding der menschenlijke zorgzaamheid. En de vrouw, de verpleegster bij uitnemendheid, doet bij dit werk weer wonderen van toewijding. Zonder haar hulp en onuitputtelijk geduld zou heel wat minder bereikt zijn. Onze foto's, die dit artikel vergezellen, geven enkele zeer typische voorbeelden van de hulp der vrouw aan de herstellenden geboden, naast

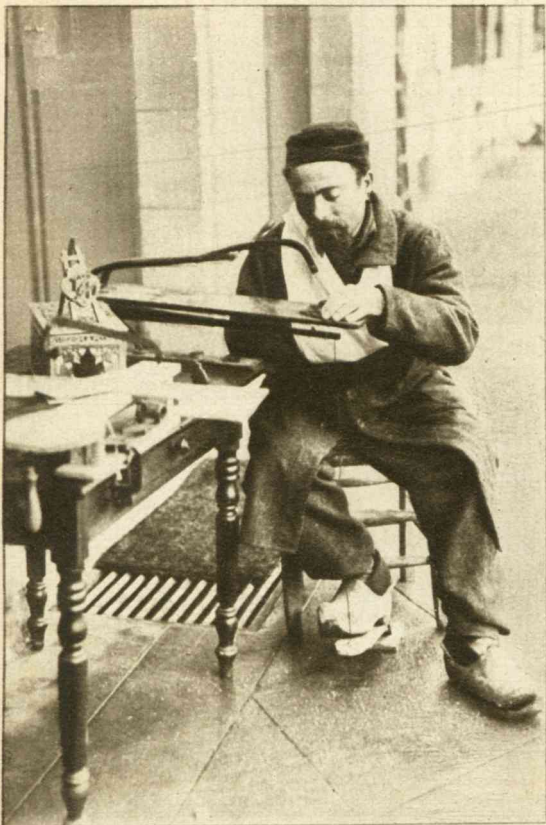
pogingen welke de gewonden zelf ondernemen om den leegen tijd te dooden en hun vaardigheid te vergrooten.

Met welk een groote zorg en wat een bewonderenswaardig geduld helpt de pleegzuster haar verpleegde de breinaalden hanteeren. Wij mannen versmadden die aardige tijdpasseringen, welke de vrouwen in haar „handwerkjes" vinden. Dat is jammer voor ons mannen. 't Zou ons heel wat sigaren besparen en goede afleiding bezorgen. De gewonde op ons plaatje neemt de zaak heel ernstig op. Dat breien is hier niet in hoofdzaak om het breisel begonnen. Neen, 't voornaamste is de vingervlugheid, welke hem in het praktische leven later weer te pas kan komen. Onze zaag-artist heeft geen assistentie noodig en het is zeker niet voor den eersten keer, dat hij 't dunne stalen bandje door het hout voert. Voor hem zal er zeker later wel zittend werk te vinden zijn. De man toont groote nauwkeurigheid en geschiktheid te bezitten. Typisch Engelsch zijn de pogingen om door een wedstrijd in kruik-loopen den sportgeest wakker te houden. Zoolang er nog lust voor sport is, zegt de Brit, is het

leven niet verloren. Een heel andere lichaamsbezigheid, welke weer goede kiemen voor de toekomst in zich draagt, geeft de tuinbouw. Ook in die richting is nog heel wat te doen. Gymnastische oefeningen moeten in de bevroren ledematen de bloedcirculatie weer terug brengen en zijn dus van veel waarde.

"Wij konden ons niet weerhouden, om naast al die voorbeelden, welke ondanks het sympathieke doel, dat er mee moet worden bereikt, ons treurig stemmen, het aller-aardigste groepje Indiërs te geven. Wat teer en fijn, die ranke vrouwtjes, poppetjes, in sierlijk geplooid gewaden, naast mannen met exotische gezichten, die de westersche verwaandheid als mindersoortig durft betitelen.

't Groepje is als een zuidelijke zonnestraal. Dat beetje licht meenden wij onzen lezers te moeten geven. Nu, in die donkere oorlogsdagen.

DE KUNSTZAGER.
Een Fransche soldaat die met één hand de figuurzaag bestuurt.

INDISCHE HERSTELLENDEN.
Een interessante groep ter gelegenheid van een ontspanningsfeest genomen.

MOEILIK WERK.
De gewonde Franschman leert van de Engelsche pleegzuster 't breien.